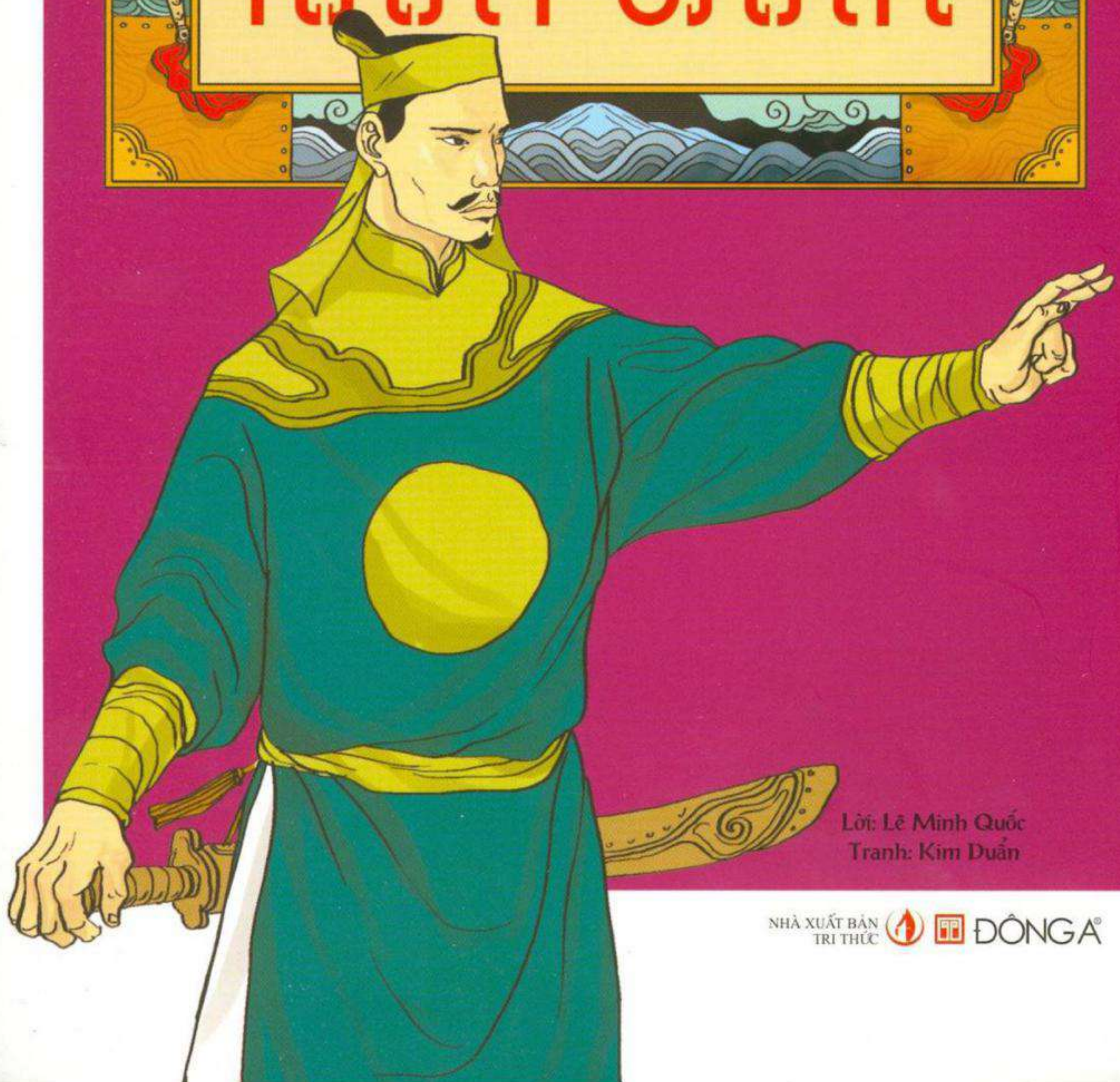

HÀO KHÍ ĐÔNG A

THƯỢNG TƯỚNG
TRẦN
KHÁT CHÂN

Lời: Lê Minh Quốc
Tranh: Kim Đuân

NHÀ XUẤT BẢN
TRÍ THỨC   ĐÔNG A®

Lời giới thiệu

"Hào khí Đông A" - chỉ qua cái tên hẳn bạn đọc đã cảm nhận được khí thế mạnh mẽ của cha ông mà bộ sách tranh này mong truyền tải. Mười truyện trong bộ sách kể về mười nhân vật lịch sử lừng lẫy của nhà Trần - những con người đã góp phần làm nên một triều đại ba lần đánh bại giặc Nguyên - Mông xâm lăng và nâng nền văn hiến dân tộc lên một tầm cao của tinh thần tự chủ.

Những câu chuyện, do người vừa am hiểu lịch sử vừa biết cách thể hiện nhẹ nhàng bằng ngôn từ thuật lại, sẽ chuyên tới bạn đọc những điều quá khứ muốn trao truyền để chúng ta biết tự hào về quá khứ và xây đắp niềm tự hào cho tương lai. Riêng họa sĩ lại dùng màu sắc và đường nét dẫn dắt các bạn trở về thế giới của cha ông, giúp các bạn dễ dàng tiếp nhận từ lịch sử những điều bổ ích.

Theo Wikipedia tiếng Việt, trong tiếng Hy Lạp cổ, từ "historia" - gốc của từ "lịch sử" trong nhiều ngôn ngữ - có nghĩa là "sự tìm hiểu kiến thức bằng cách điều tra". Bạn đọc, nhất là các bạn đọc nhỏ tuổi khi đọc bộ sách này, mong các bạn luôn đặt câu hỏi của người điều tra rằng: "Có thực khuôn mặt người xưa như thế này chẳng?", "Trang phục, họa tiết trên trang phục có thực như thế này chẳng?", "Chiến thuyền, chiến cụ có đúng như thế này chẳng?"... Mỗi câu hỏi các bạn đặt ra là một bước đi tới sự khám phá, tìm tòi, điều tra cho lịch sử nước nhà ngày càng sáng tỏ...

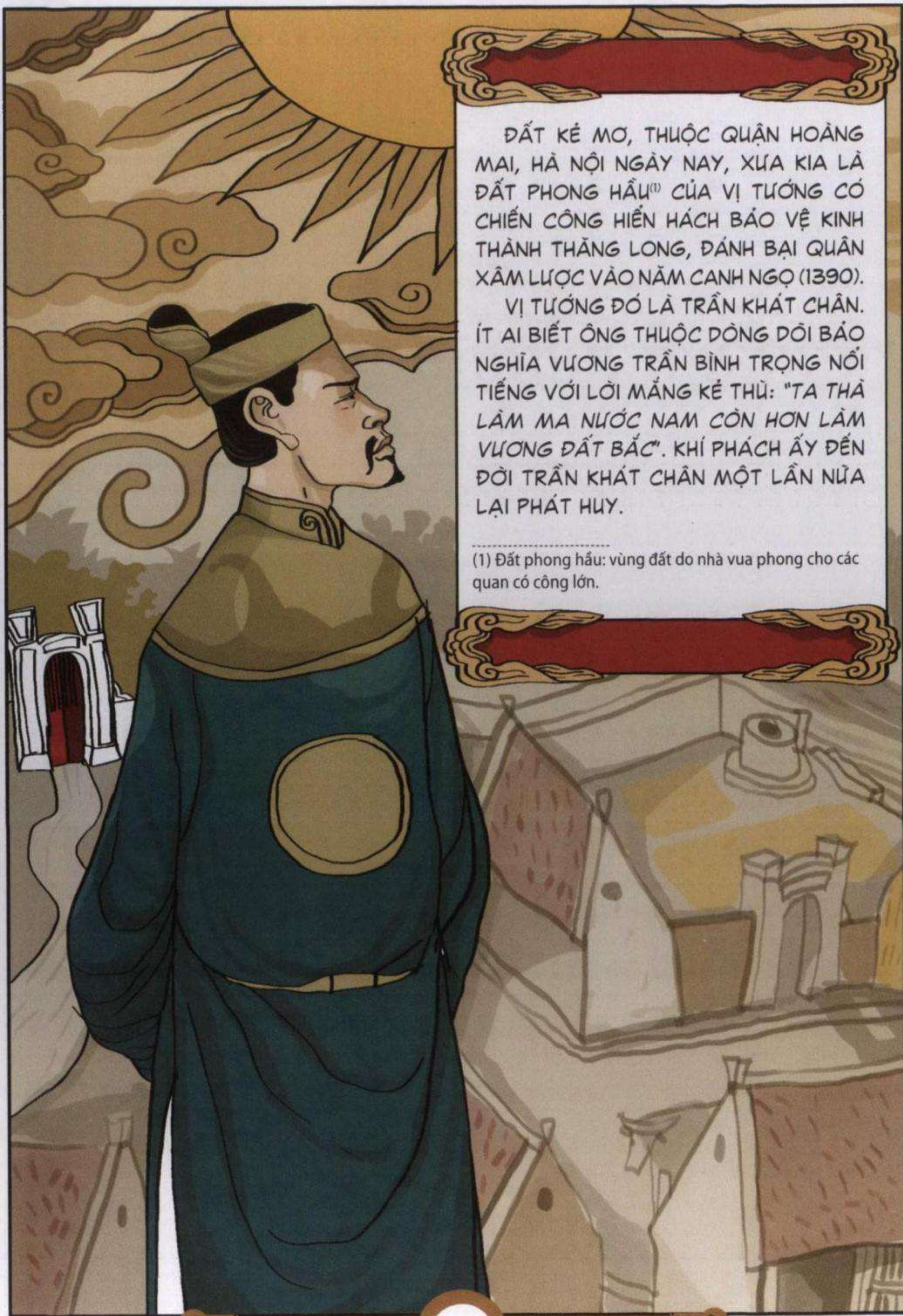
Dương Trung Quốc

HÀO KHÍ ĐÔNG A

Lời: Lê Minh Quốc
Tranh: Kim Duẩn
(Tái bản lần thứ nhất)

NHÀ XUẤT BẢN
TRÍ THỨC ĐÔNG A®

ĐẤT KẾ MƠ, THUỘC QUẬN HOÀNG MAI, HÀ NỘI NGÀY NAY, XƯA KIA LÀ ĐẤT PHONG HẦU⁽¹⁾ CỦA VỊ TƯỚNG CÓ CHIẾN CÔNG HIỂN HÁCH BẢO VỆ KINH THÀNH THĂNG LONG, ĐÁNH BẠI QUÂN XÂM LƯỢC VÀO NĂM CANH NGỌ (1390).

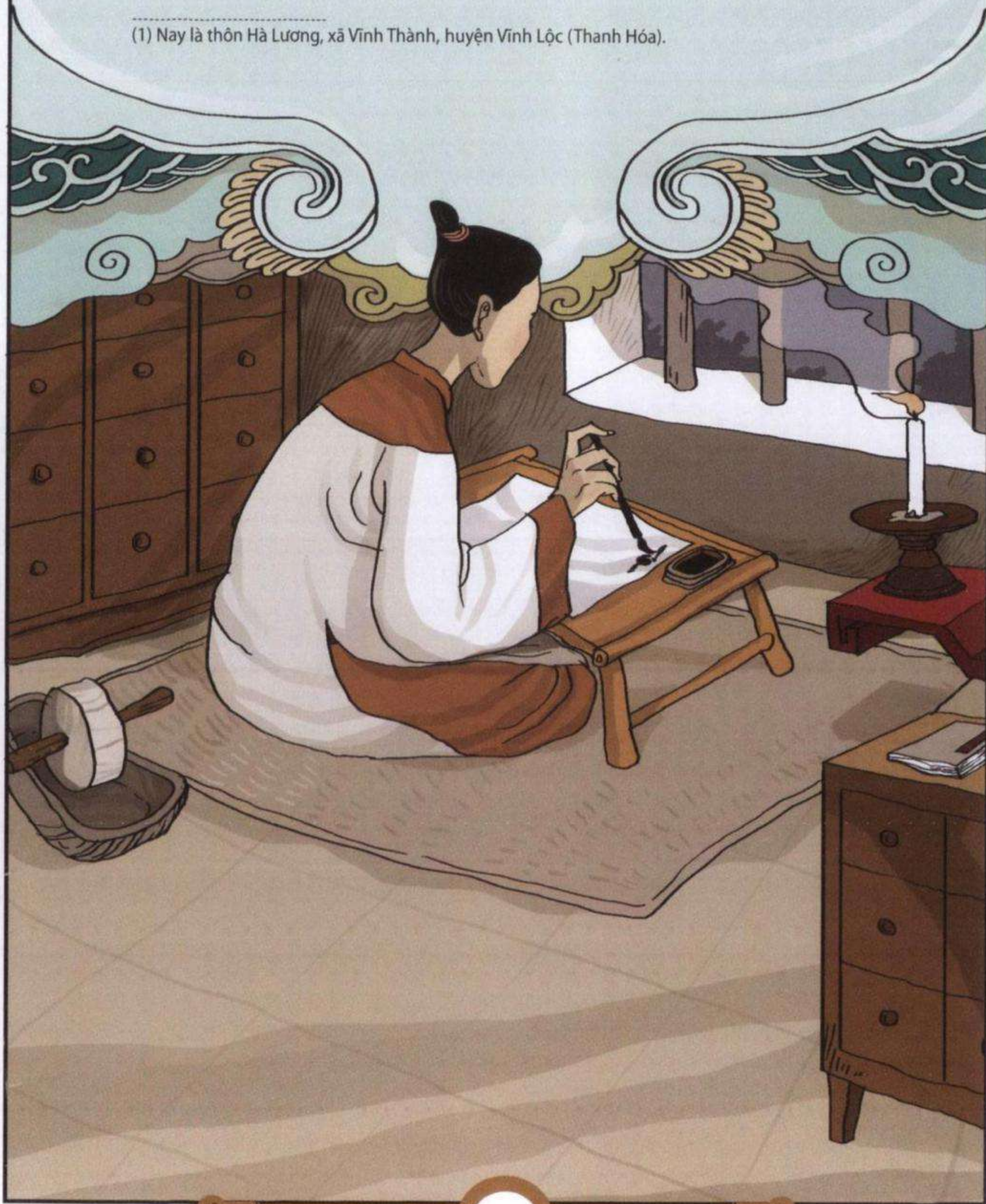
VỊ TƯỚNG ĐÓ LÀ TRẦN KHÁT CHÂN. ÍT AI BIẾT ÔNG THUỘC DÒNG DỜI BẢO NGHĨA VƯƠNG TRẦN BÌNH TRỌNG NỔI TIẾNG VỚI LỜI MẮNG KẼ THÙ: "TA THẢ LÀM MA NƯỚC NAM CÒN HƠN LÀM VƯƠNG ĐẤT BẮC". KHÍ PHÁCH ẤY ĐẾN ĐỜI TRẦN KHÁT CHÂN MỘT LẦN NỮA LẠI PHÁT HUY.

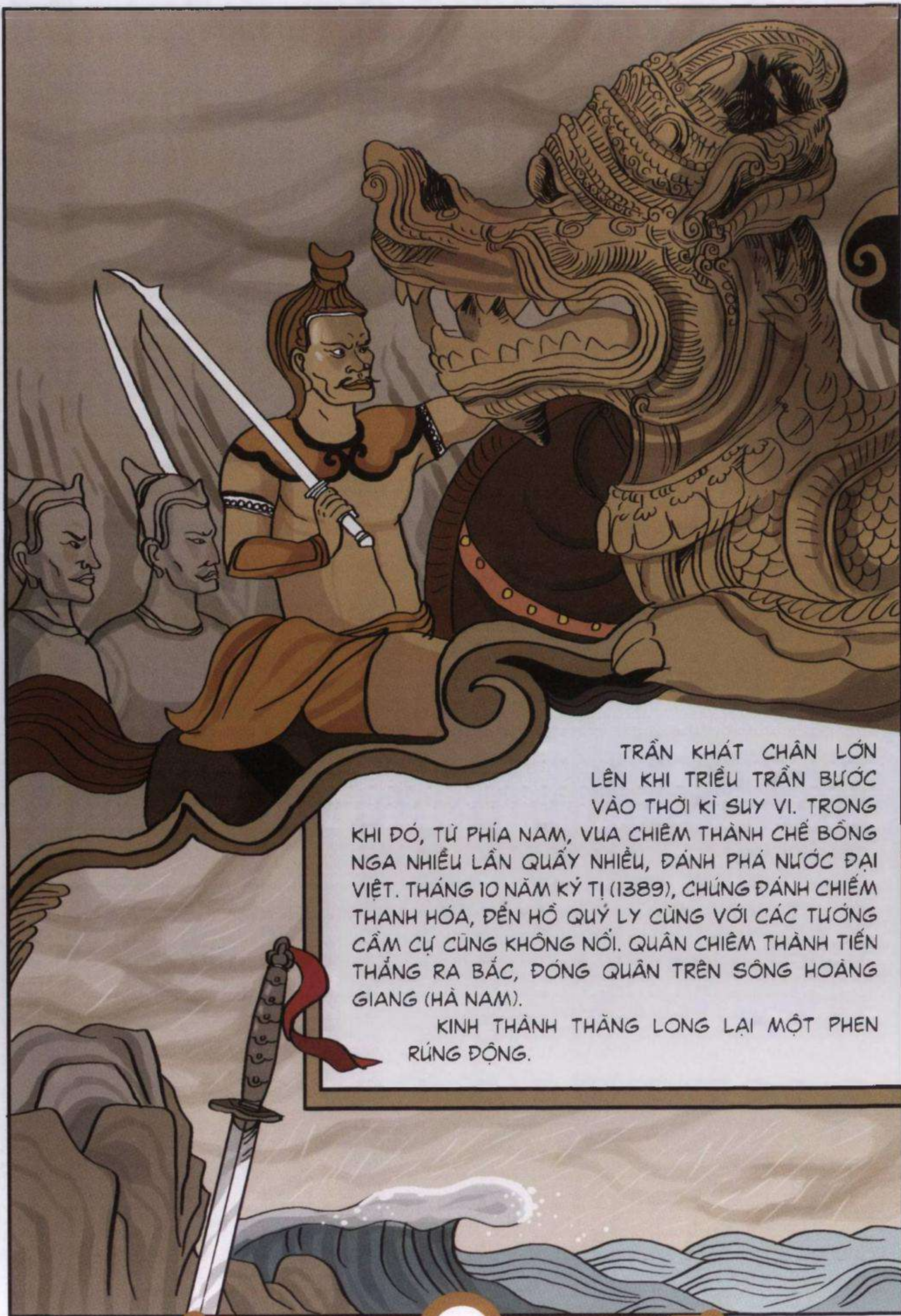
(1) Đất phong hầu: vùng đất do nhà vua phong cho các quan có công lớn.

TRẦN KHÁT CHÂN NGƯỜI LÀNG HÀ LÃNG, PHÚ VĨNH NINH⁽¹⁾. THEO VĂN BIA Ở TƯƠNG MAI, ĐẤT KẾ MƠ, TRẦN KHÁT CHÂN SINH NĂM CANH TUẤT (1370). ÔNG SINH RA TRONG GIA ĐÌNH LÂM NGHỀ THUỐC, CHA LÀ LƯƠNG Y TRẦN VI NHÂN, MẸ LÀ ĐẶNG THỊ THỰC.

THUỞ NHỎ, TRẦN KHÁT CHÂN THÔNG MINH, HAM HỌC. NĂM MẬU THÌN (1388), ÔNG THI ĐỒ THÁI HỌC SINH.

(1) Nay là thôn Hà Lương, xã Vĩnh Thành, huyện Vĩnh Lộc (Thanh Hóa).

TRẦN KHÁT CHÂN LỚN
LÊN KHI TRIỀU TRẦN BƯỚC
VÀO THỜI KÌ SUY VI. TRONG
KHI ĐÓ, TỪ PHÍA NAM, VUA CHIÊM THÀNH CHẾ BÔNG
NGA NHIỀU LẦN QUẤY NHIỀU, ĐÁNH PHÁ NƯỚC ĐẠI
VIỆT. THÁNG 10 NĂM KỶ TÌ (1389), CHÚNG ĐÁNH CHIÊM
THANH HÓA, ĐỀN HỒ QUỶ LY CÙNG VỚI CÁC TƯỚNG
CẦM CỤ CŨNG KHÔNG NÓI. QUÂN CHIÊM THÀNH TIẾN
THẮNG RA BẮC, ĐÓNG QUÂN TRÊN SÔNG HOÀNG
GIANG (HÀ NAM).

KINH THÀNH THĂNG LONG LẠI MỘT PHEN
RÚNG ĐỘNG.

TRẦN KHÁT CHÂN LÚC BẦY GIỜ ĐANG LÀM QUAN TRIỀU TRẦN. DÙ CHỈ GIỮ CHỨC ĐÔ TƯỚNG - MỘT CHỨC QUAN VÔ CẤP THẤP NHƯNG ÔNG ĐÃ TỎ RA LÀ NGƯỜI MƯU LƯỢC CÓ KHÍ PHÁCH, LUÔN CÓ THÁI ĐỘ CỨNG CỎI TRƯỚC THỂ GIẶC ĐANG MẠNH.

KHI QUÂN CHIÊM THÀNH ÁP SÁT THĂNG LONG, THƯỢNG HOÀNG NGHỆ TỔNG ĐÃ CHO VỜI TRẦN KHÁT CHÂN ĐẾN. DÙ VẪN CÒN CÁC TƯỚNG LĨNH CẤP BẠC CAO HƠN NHƯNG TẤM LÒNG KIÊN TRUNG CỦA ÔNG ĐÃ KHIẾN THƯỢNG HOÀNG TIN CẬY GIAO VIỆC LỚN.

NHẬN LỆNH VUA, TỪ SÔNG HỒNG, ĐÔ TƯỚNG TRẦN KHÁT CHÂN CHỈ HUY BINH MÃ HÙNG HẬU HĂNG HÁI LÊN ĐƯỜNG.

LÚC TIẾN QUÂN ĐẾN SÔNG HOÀNG GIANG, VỊ TƯỚNG TRẺ ĐÃ THẤY GIẶC BẦY BINH BỐ TRẬN. QUAN SÁT TRẬN ĐỊA, ÔNG NHẬN ĐỊNH NẾU TIẾN CÔNG SẼ GẶP NHIỀU TRỞ NGẠI VÀ KHÔNG CHẮC THẮNG. DO ĐÓ, ÔNG CHO QUÂN LUI VỀ TRẦN GIỮ SÔNG HẢI TRIỀU⁽¹⁾, LỢI DỤNG ĐỊA THỂ HIỂM YẾU THUẬN LỢI CHO VIỆC BỐ PHÒNG.

(1) Sông Hải Triều: sông Luộc ngày nay, chảy qua hai tỉnh Hưng Yên và Thái Bình.

LÚC ẤY, ĐƯỢC TÊN PHẢN TẠC
NGUYỄN ĐIỀU⁽¹⁾ CHỈ ĐIỂM, CHẾ BÔNG
NGA CHỈ HUY HƠN 100 CHIẾN THUYỀN
ĐẾN SÔNG HẢI TRIỀU QUAN SÁT VỊ TRÍ
ĐÓNG QUÂN
CỦA QUÂN
ĐẠI VIỆT.

TRƯỚC SỰ HÙNG HẬU CỦA GIẶC, TRẦN KHÁT CHÂN VẪN KHÔNG NAO NÚNG. ÔNG
TRỰC TIẾP CHỈ HUY QUÂN ĐỘI. MỌI ĐỘNG TÌNH CỦA ĐỐI PHƯƠNG KHÔNG LỘT RA
NGOÀI TẦM QUAN SÁT. ÔNG RA LỆNH SẴN SÀNG TIẾN ĐÁNH KHI CÓ CƠ HỘI THUẬN
LỢI NHẤT.

(1) Nguyễn Điều: em trai Trần Phế Đế, vị vua bị thương hoàng truất ngôi.

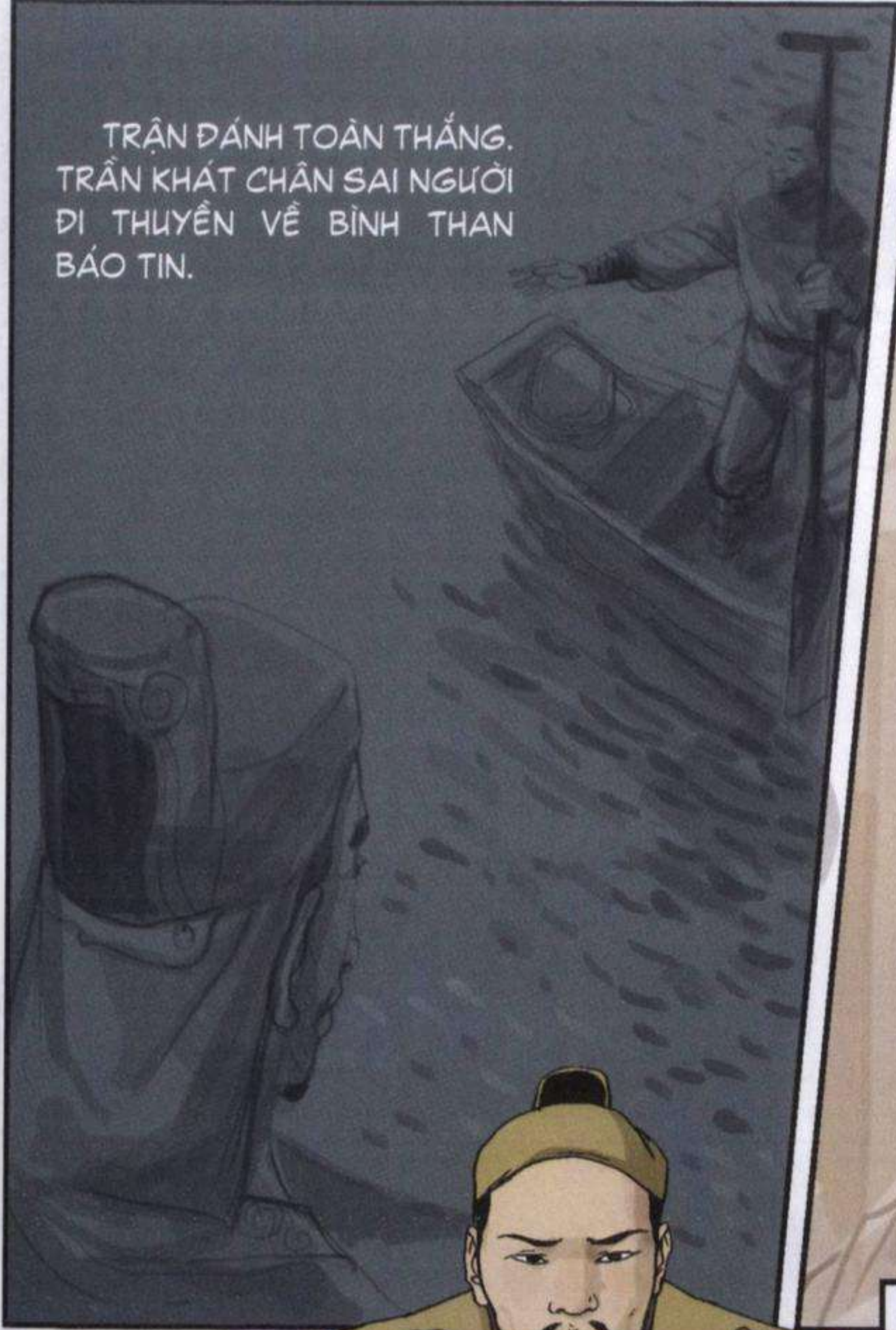

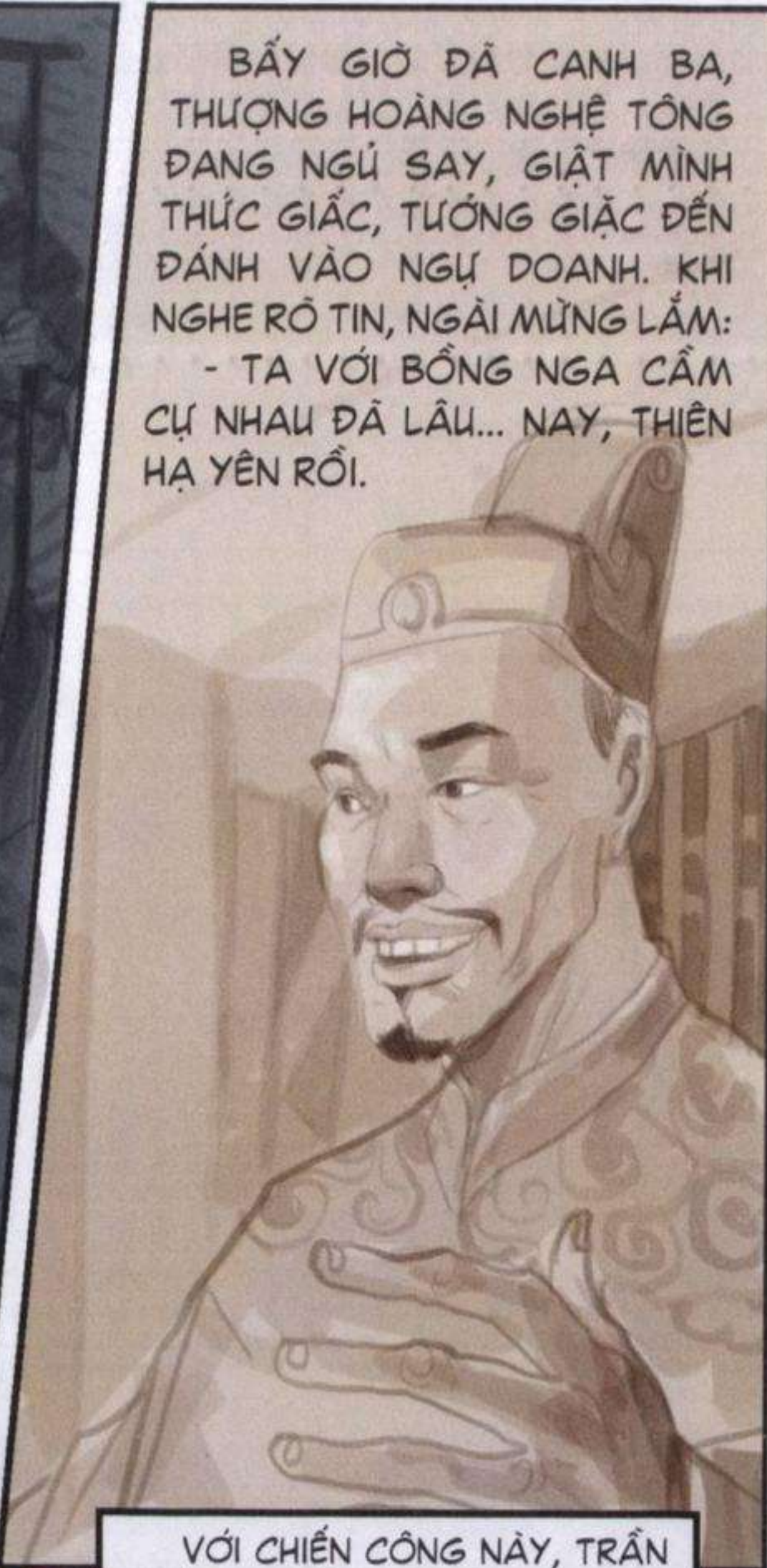
LÚC ĐÓ, TÊN TIỂU
THẦN CỦA CHẾ BÔNG
NGA LÀ BA LẬU KÊ
LÊN CHẠY SANG
ĐẦU HÀNG. TRẦN
KHÁT CHÂN KHÔN
NGOAN DÒ HỎI. HẮN
LIỀN CHỈ CHO BIẾT
CHIẾC THUYỀN CHỜ
QUỐC VƯƠNG
CHIÊM THÀNH.

NGAY LẬP TỨC,
ÔNG RA LỆNH CHO
CÁC HỎA PHÁO
TẬP TRUNG NẢ ĐẠN
VÀO CHIẾN THUYỀN
ĐÓ. CHẾ BÔNG NGÀ
CHẾT TẠI TRẦN. THỪA
THẮNG, TRẦN KHÁT
CHÂN CHO QUÂN TIÊU
DIỆT DỨT ĐIỂM LỰC
LƯỢNG HÙNG HẬU
CỦA QUÂN THÙ.

TRẬN ĐÁNH TOÀN THẮNG.
TRẦN KHÁT CHÂN SAI NGƯỜI
ĐI THUYỀN VỀ BÌNH THAN
BÁO TIN.

BẦY GIỜ ĐÃ CANH BA,
THƯỢNG HOÀNG NGHỆ TÔNG
ĐANG NGỦ SAY, GIẬT MÌNH
THỨC GIẤC, TƯỚNG GIẶC ĐẾN
ĐÁNH VÀO NGỰ DOANH. KHI
NGHE RÕ TIN, NGÀI MỪNG LẮM:
- TA VỚI BÔNG NGA CẦM
CỤ NHAU ĐÃ LÂU... NAY, THIÊN
HẠ YÊN RỒI.

VỚI CHIẾN CÔNG NÀY, TRẦN
KHÁT CHÂN ĐƯỢC PHONG
LONG TIỆP PHỤNG THẦN NỘI VỆ
THƯỢNG TƯỚNG QUÂN, PHONG
TƯỚC VŨ TIẾT QUAN NỘI HẦU.
NGOÀI RA, ÔNG CÒN ĐƯỢC
THƯỞNG ĐẤT LÀM THÁI ẤP
RIÊNG. ĐÓ LÀ VÙNG KÉ MƠ VẬY.

ĐẤT NƯỚC YÊN ỒN NẠN GIÁC CHIÊM ĐƯỢC ÍT LÂU THÌ TRONG TRIỀU LẠI XẢY RA NHIỀU BIẾN ĐỘNG. THẾ LỰC HỒ QUÝ LY NGÀY CÀNG LỚN MẠNH. SAU KHI THƯỢNG HOÀNG NGHỆ TÔNG MẤT, MỌI QUYỀN HÀNH HẦU NHƯ ĐỀU TRONG TAY HỌ HỒ. QUÝ LY NGÀY CÀNG CHUYÊN QUYỀN ĐỘC ĐOÁN, ÉP VUA THUẬN TÔNG DỜI ĐÔ VỀ THANH HÓA, BỨC NHÀ VUA VÀ TÌM CÁCH ÁM HẠI NHIỀU TRUNG THẦN TRONG TRIỀU, TRONG ĐÓ CÓ TRẦN KHÁT CHÂN.

TƯƠNG TRUYỀN,
TRONG LÚC XÂY
THÀNH TÂY ĐÔ⁽¹⁾, HỒ QUÝ LY RA
THỜI HẠN TRONG VÒNG MƯỜI
LĂM NGÀY TRẦN KHÁT CHÂN
PHẢI HOÀN THÀNH CON ĐƯỜNG
LÁT ĐÁ DÀI ĐẾN BA NGÀN THƯỚC
TỪ CỬA NAM ĐẾN CHÂN NÚI ĐỐN
SON, NẾU KHÔNG PHẢI CHỊU TỘI.

(1) Tây Đô: thành nhà Hồ tại Thanh Hóa.

THAY VÌ XÂY ĐƯỜNG, TRẦN KHÁT CHÂN SAI
LÍNH CĂNG DÂY HAI BÊN. ĐẾN NGÀY THỨ MƯỜI
BỐN, ÔNG CHO LÍNH GÁNH GIẤY MUA ĐƯỢC
TRONG VÙNG TRÁI GIỮA HAI BÊN SỢI DÂY ẤY.
THẬT LẠ LÙNG, SÁNG HÔM SAU KHI ĐI KIỂM
TRA, HỒ QUÝ LY ĐÃ THẤY CON ĐƯỜNG LÁT
ĐÁ THẲNG TẮP, TỪNG PHIẾN ĐÁ VUÔNG VỨC,
PHẪNG LÌ NHƯ GIẤY XẾP!

CON ĐƯỜNG ĐƯỢC HOÀN THÀNH MỘT
CÁCH THẦN KÌ, HỒ QUÝ LY KHÔNG BẮT TỘI
ÔNG ĐƯỢC.

NHỮNG HÀNH ĐỘNG CỦA QUÝ LY NGÀY CÀNG ĐỘC ĐOÁN, KHIẾN TRẦN KHÁT CHÂN VÀ NHỮNG TRUNG THẦN KHÁC CÀNG THÊM BẤT MÃN. HỌ LIÊN KẾT LẠI VỚI NHAU TÌM CÁCH MƯU SÁT QUÝ LY.

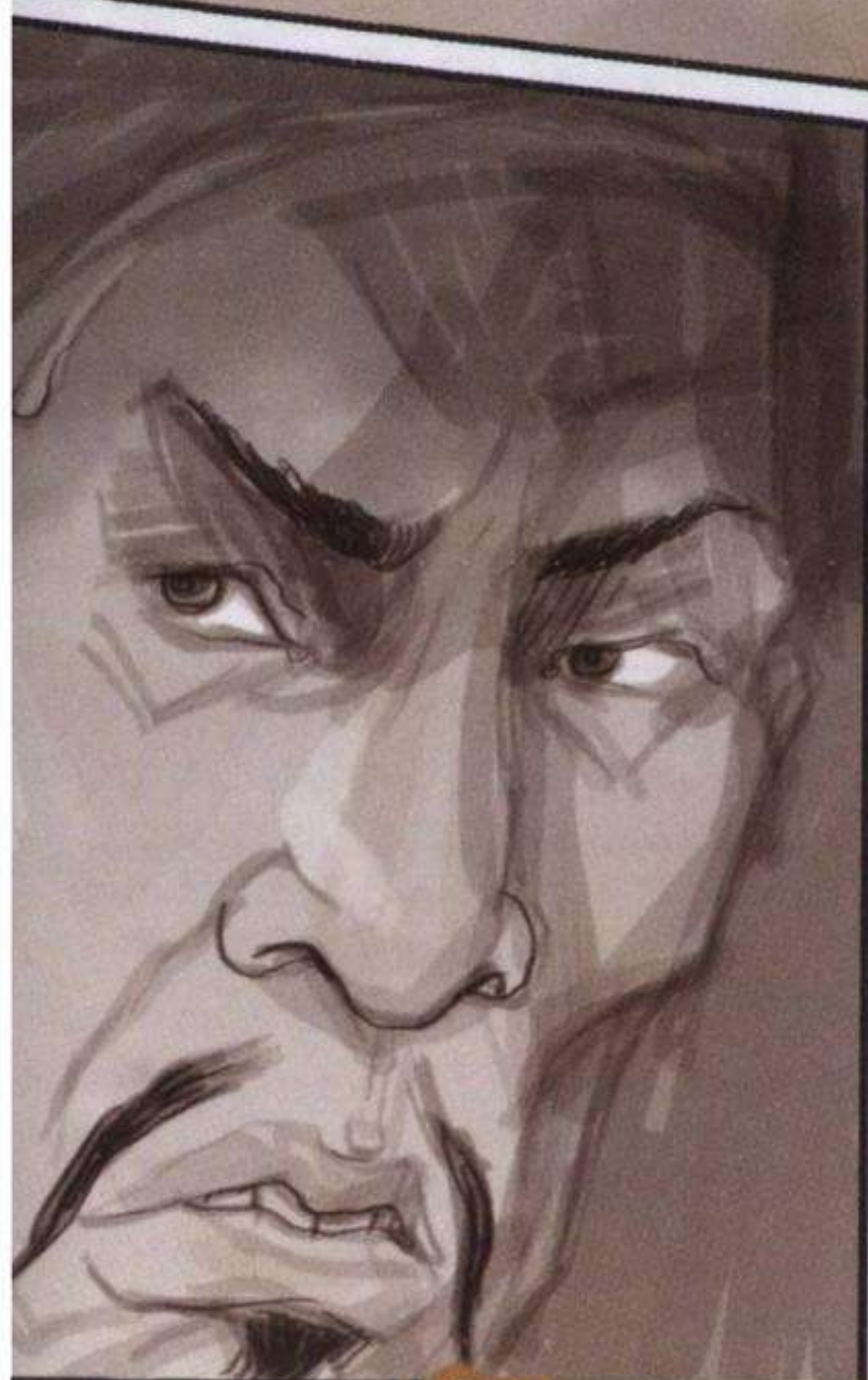
MÙA HẠ NĂM KỶ MÃO (1399), HỒ QUÝ LY CHO TỔ CHỨC HỘI THỀ⁽¹⁾ ĐÓN SƠN. BẦY GIỚI QUÝ LY NGỒI TRÊN LẦU NHÀ TRẦN KHÁT CHÂN XEM ĐÀN THỀ, NGHI LỄ TÔN NGHIÊM NHƯ NHƯNG VUA ĐANG NGỰ. THẤY CƠ HỘI ĐÃ ĐẾN, PHẠM TỔ THU VÀ THÍCH KHÁCH PHẠM NGUYỄN TẮM MANG KIẾM CHỨC TIẾN LÊN LẦU.

(1) Hội thề: một nghi lễ quan trọng, các quan trong triều thề trung thành với nhà vua.

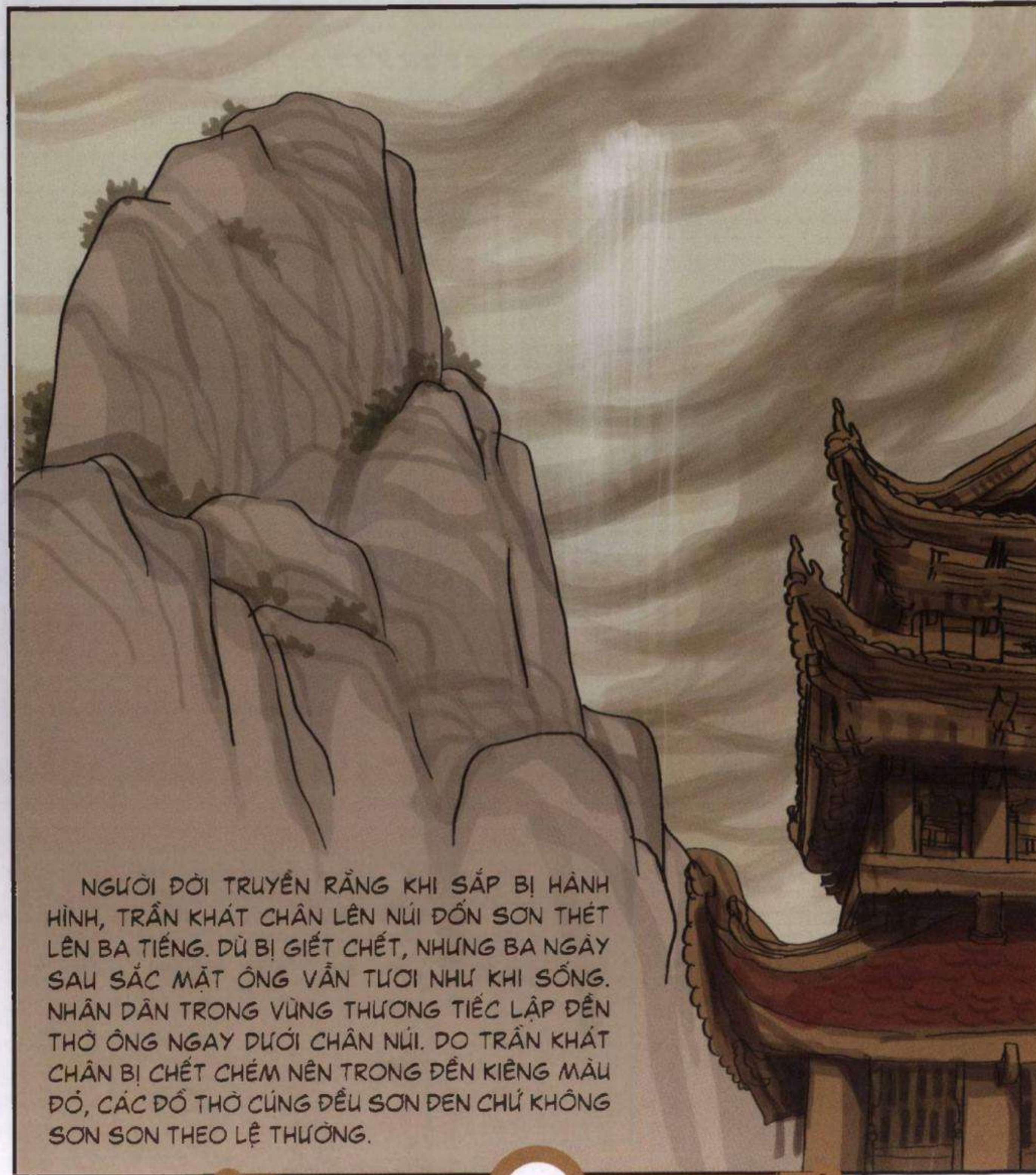
CÓ LẼ DO PHÁN ĐOÁN CHƯA THUẬN
LỢI NÊN TRẦN KHÁT CHÂN TRỪNG MẮT
NGĂN LẠI. QUÝ LY CHỐT DẠ DỪNG DÂY,
VỆ SĨ ĐƯA XUỐNG LẦU.

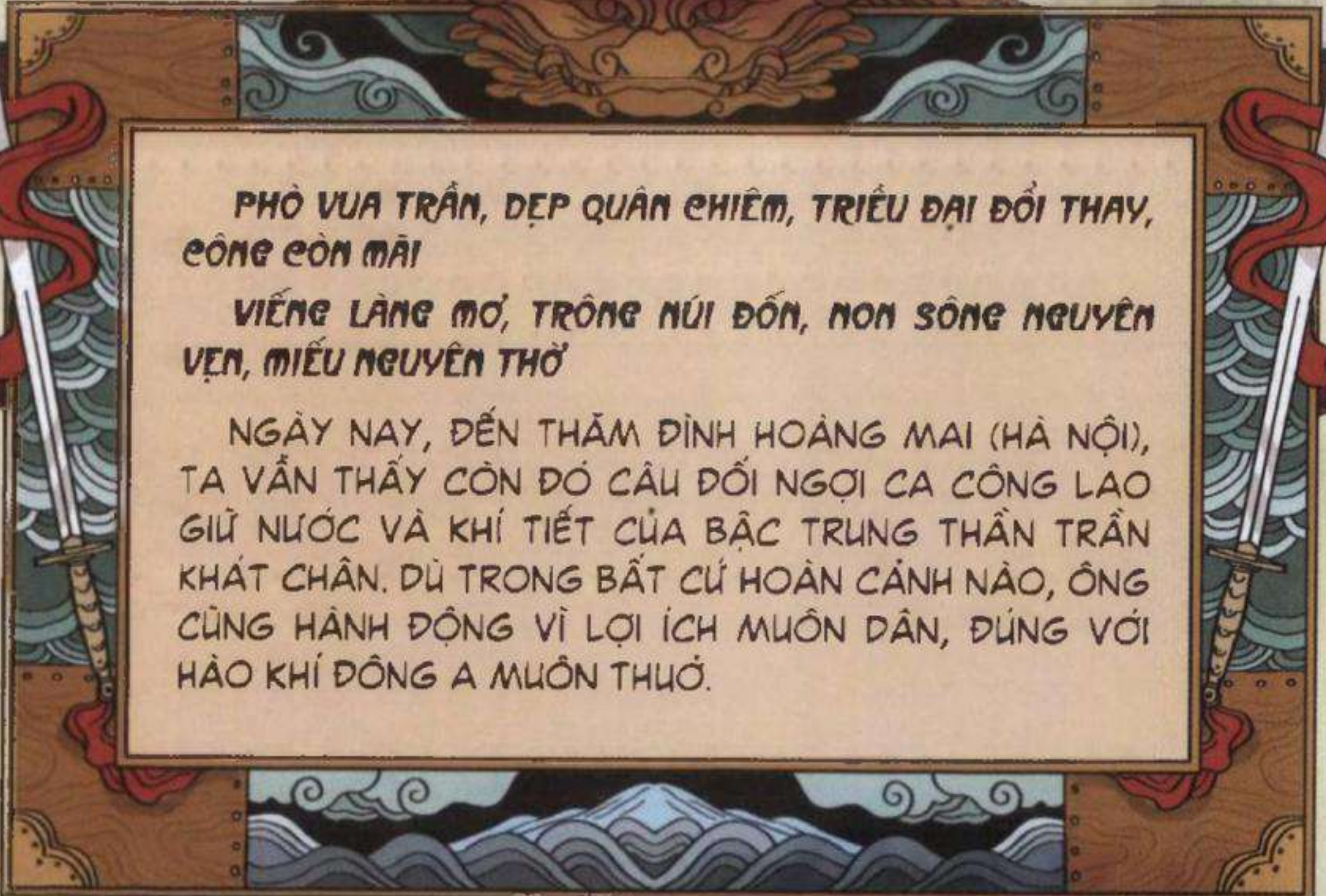
NGƯU TẮT
VỨT GƯƠM
XUỐNG
ĐẤT NÓI:
"CẢ LŨ RỒI
CHẾT UỐNG
MANG".

QUẢ NHIÊN, SỰ VIỆC BẠI LỘ, QUÝ LY RA
LỆNH BẮT TÔN THẤT HĂNG, TRỤ QUỐC NHẬT
DŨN VÀ CÁC TƯỚNG LÍNH TRẦN KHÁT CHÂN,
PHẠM KHẢ VĨNH... CÙNG GIA ĐÌNH THÂN THUỘC.
TẤT CẢ ĐẾN 370 NGƯỜI BỊ ĐEM GIẾT.

NGƯỜI ĐỜI TRUYỀN RẰNG KHI SẮP BỊ HÀNH
HÌNH, TRẦN KHÁT CHÂN LÊN NÚI ĐỐN SƠN THÉT
LÊN BA TIẾNG. DÙ BỊ GIẾT CHẾT, NHƯNG BA NGÀY
SAU SẮC MẶT ÔNG VẪN TƯƠI NHƯ KHI SỐNG.
NHÂN DÂN TRONG VÙNG THƯƠNG TIẾC LẬP ĐỀN
THỜ ÔNG NGAY DƯỚI CHÂN NÚI. DO TRẦN KHÁT
CHÂN BỊ CHẾT CHÉM NÊN TRONG ĐỀN KIỀNG MÀU
ĐỎ, CÁC ĐỒ THỜ CÙNG ĐỀU SƠN ĐEN CHỈ KHÔNG
SƠN SƠN THEO LỆ THƯỜNG.

**PHÒ VUA TRẦN, DẸP QUÂN CHIÊM, TRIỀU ĐẠI ĐỔI THAY,
CÒNG CÒN MÃI**

**VIẾNG LÀNG MƠ, TRÔNG NÚI ĐÓN, NON SÔNG NGUYÊN
VẸN, MIẾU NGUYÊN THỜ**

NGÀY NAY, ĐẾN THĂM ĐÌNH HOÀNG MAI (HÀ NỘI),
TA VẪN THẤY CÒN ĐÓ CÂU ĐỔI NGÔI CA CÔNG LAO
GIỮ NƯỚC VÀ KHÍ TIẾT CỦA BẠC TRUNG THẦN TRẦN
KHÁT CHÂN. DÙ TRONG BẤT CỨ HOÀN CẢNH NÀO, ÔNG
CÙNG HÀNH ĐỘNG VÌ LỢI ÍCH MUÔN DÂN, ĐỨNG VỚI
HÀO KHÍ ĐÔNG A MUÔN THUỞ.

NIÊN BIỂU THƯỢNG TƯỚNG TRẦN KHÁT CHÂN

- NĂM CANH THẤT (1370): SINH RA TRONG GIA ĐÌNH
LÀM NGHỀ THUỐC.
- NĂM MẬU THÌN (1388): THI ĐỒ THÁI HỌC,
ĐƯỢC PHONG CHỨC ĐÔ TƯỚNG.
- NGÀY 23 THÁNG GIÊNG NĂM CANH NGỌ (1390):
ĐÁNH BẠI CHẾ BỔNG NGÀ.
- MÙA HẠ NĂM KỶ MÃO (1399): BỊ HỒ QUÝ LY
GIẾT CHẾT Ở NÚI ĐÓN SƠN (THANH HÓA).

Lời: Lê Minh Quốc Tranh: Kim Duẩn
"Hào khí Đông A Tập 10 - Thượng tướng Trần Khát Chân"

© Công ty CPVH Đông A giữ bản quyền bộ sách này

Mọi tác quyền đều đã được bảo hộ. Không phần nào của tác phẩm này có thể được tái bản, sử dụng hay lưu truyền dưới bất kì hình thức hay bằng bất cứ phương tiện nào từ điện tử, máy móc, sao chép, ghi âm cho đến các hình thức khác khi chưa có sự đồng ý trước bằng văn bản của người nắm giữ tác quyền.

Nhà xuất bản Tri Thức

53 Nguyễn Du – Hà Nội

ĐT: (844) 3945 4661; Fax: (844) 3945 4660

Email: lienhe@nxbtrithuc.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản: Chu Hào

Biên tập: Trương Đức Hùng, Nguyễn Bích Thủy

Bìa: Kim Duẩn

Trình bày: Ngọc Anh

Sửa bản in: Vũ Hà

Công ty Cổ phần Văn hóa Đông A

Hà Nội: 113 Đông Các, P. Ô Chợ Dừa, Q. Đống Đa.

ĐT: (04) 38569367/35118761. Fax: (04) 38569367

TP. Hồ Chí Minh: 209 Võ Văn Tần, P. 5, Q. 3.

ĐT: (08) 39291285. Fax: (08) 39291284

Email: tdtdonga@gmail.com Website: www.dongabooks.vn

In 2.000 cuốn, khổ 19 cm x 26 cm tại Công ty Cổ phần In Scitech.
D20/532H Nguyễn Văn Linh, X. Phong Phú, H. Bình Chánh, TP. HCM.

Số xác nhận đăng kí xuất bản: 1902-2015/CXBIPH/10-24/TrT.

Số quyết định xuất bản: 34/QĐLK-NXBTrT
của Giám đốc NXB Tri Thức cấp ngày 31/07/2015.

ISBN: 978-604-943-219-4

In xong và nộp lưu chiểu quý I năm 2016.

